

Література

1. Леоненко Н.А. (2019). Інноваційні технології в державному регулюванні сфери туризму. Публічне упрвління і адміністрування в Україні, 13, 46–49. <https://doi.org/10.32843/2663-5240-2019-13-8>.
2. Aina Y. A. (2017). Achieving smart sustainable cities with GeoICT support: The Saudi evolving smart cities. *Cities*, 71(August 2016), 49–58. DOI:10.1016/j.cities.2017.07.007.
3. Havlovic, S. J. (2020). European works councils in the airline industry. In *Strategic innovative marketing and tourism* (p. 1– 6). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-36126-6_1

УДК 338.23

Шацька З.Я., к.е.н., доцент
Перков С.О., здобувач
Київський національний університет
технологій та дизайну, м. Київ, Україна

АКТИВІЗАЦІЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ПРОМИСЛОВОСТІ НА ЗАСАДАХ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Війна в Україні спричинила величезні збитки промисловості країни. Станом на кінець 2023 року сукупні, економічні, соціальні та інші втрати України становлять майже 499 мільярдів доларів. Найбільше постраждали сектори промисловості, торгівлі, сільське господарство, енергетика і транспорт [2]. Післявоєнне відновлення промисловості стає одним із ключових завдань для української економіки. Важливо, щоб це відновлення відбувалося на засадах смарт-спеціалізації, що дозволяє Україні:

1. Сприяти розвитку найбільш перспективних та конкурентоспроможних галузей промисловості шляхом визначення пріоритетних напрямів розвитку промисловості з урахуванням наявних ресурсів, компетенцій та попиту на світовому ринку та концентрації зусиль та ресурсів на розвиток цих галузей. Підвищити продуктивність та конкурентоспроможність промисловості в напрямі впровадження новітніх смарт-технологій та інновацій, підвищення рівня кваліфікації робочої сили, зменшення бюрократичних бар'єрів та покращення

інвестиційного клімату.

2. Створити нові робочі місця та стимулювати економічне зростання підприємств. Розвиток промисловості на засадах смарт-спеціалізації призведе до створення нових робочих місць та зростання доходів населення, збільшення надходження до бюджету, що дозволить фінансувати інші важливі сектори економіки, такі як освіта та охорона здоров'я.

Ключовими етапами переходу до смарт-спеціалізації в процесі післявоєнного відновлення промисловості є:

1. Аналіз. Проведення глибокого аналізу сильних та слабких сторін вітчизняної промисловості, а також виявлення перспективних напрямів її розвитку.

2. Відбір конкурентних переваг. На основі результатів аналізу визначення пріоритетних галузей національної економіки для розвитку.

3. Розробка стратегії розвитку пріоритетних галузей економіки на засадах смарт-спеціалізації. Розробка стратегії розвитку пріоритетних галузей економіки на засадах смарт-спеціалізації включає в себе конкретні цілі, завдання та заходи післявоєнного відновлення промисловості.

4. Впровадження стратегії розвитку пріоритетних галузей економіки на засадах смарт-спеціалізації. Забезпечення реалізації стратегії розвитку пріоритетних галузей за допомогою державної підтримки, інвестицій та інших стимулів.

5. Моніторинг та оцінка переходу до смарт-спеціалізації в процесі післявоєнного відновлення промисловості. Постійний моніторинг ходу реалізації стратегії та оцінка її ефективності.

Основними напрямками післявоєнного відновлення промисловості України є: відбудова фізичної інфраструктури та відновлення природного середовища; реконструкція житлового фонду; реабілітація постраждалих, відновлення соціальної інфраструктури та сфери соціальних послуг; відродження промислового сектору, створення нових робочих місць та підтримка малих і середніх підприємств; створення виробничих потужностей та формування державних замовлень для посилення обороноздатності країни; підвищення якості державного управління та посилення інститутів ринкової

економіки [1]. В Україні вже зроблено певні кроки, що спрямовані на активізацію післявоєнного відновлення промисловості на засадах смарт-спеціалізації. Урядом затверджено Національну стратегію розвитку промисловості до 2025 року, яка базується на принципах смарт-спеціалізації. Також створено Український фонд розвитку промисловості, який буде надавати кредити та гранти підприємствам для реалізації інвестиційних проєктів. Відновлення ВВП України до докризового рівня потребуватиме залучення міжнародного фінансування фондів з відбудови економіки України та активізації фіскального та монетарного інструментарію з метою відновлення інвестиційних процесів в Україні [3; 5].

Таким чином, одним з напрямів післявоєнного відновлення промисловості є перехід до смарт-спеціалізації, що потребує формування відповідної стратегії. Стратегія смарт-спеціалізації промисловості та регіонів має передбачати розробку та впровадження комплексу конкретних заходів у секторах економіки та регіонах країни [4], що сприятиме активізації їх післявоєнного відновлення.

Література

1. Богдан Т. Відбудова економіки: напрями, важелі, інститути. *Економічна правда*. 2022. 25 квітня. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/04/25/686208/>
2. Втрати від війни – майже 500 мільярдів доларів: Шмигаль назвав найбільш постраждалі сектори економіки. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3827525-vtrati-vid-vijni-majze-500-milardiv-smigal-nazvav-najbils-postrazdali-sektori-ekonomiki.html>
3. Пузирьова П. В., Шацька З. Я. Фінансова стабілізація, як механізм поствоєнного відновлення. *Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку* : 2023 : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. 25 квітня 2023. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/24025/1/IMPER_2023_P042-045.pdf
4. Шацька З. Я., Когут А. Л. Інноваційне відновлення промислового комплексу України на засадах стратегії смарт-спеціалізації. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. №6. С. 12-17. URL: <http://dndiime.org/wp-content/uploads/2023/09/6-2023.pdf> DOI: 10.5281/zenodo.8245904
5. Чернявська О.В., Чернявський В.В. (2004). Роль ринку праці в системі забезпечення соціально-економічного розвитку регіону. Управління розвитком соціально-економічних систем: стан проблеми перспективи: матеріали міжвуз. наук.-практ. конф., Полтава: ПІБ МНТУ, С. 61-64.